

El front únic català

Bé està el front únic català de cara l'Estatut. Feliçment, en vigílies d'ésser discutit al Parlament l'Estatut de Catalunya, s'ha produït la coincidència de tots els representants de Catalunya a les Corts d'Espanya, en la defensa i recolzament del vot particular de Xirau i Lluhi al dictamen de la Comissió.

No podia ésser d'altra manera. Amb tot i les reserves de "La Publicitat" i els regateigs de "La Veu". Quant a "La Publicitat" pel que pogués reflexar l'opinió d'Acció Catalana, la seva posició era en absolut falsa, encara que amb vistes a la galeria. Que el vot particular dels diputats de l'Esquerra, no reproduïa exactament l'Estatut en la part econòmica? Això era resultat, primer, dels preceptes constitucionals als que cal sotmetre's necessàriament, per fer viable l'Estatut, i, per altra part, s'ha de tenir en compte el dictamen dels tècnics que hagueren de partir del principi de compensació de les despeses de les quals relleva la regió autònoma a l'Estat, pels serveis que d'aquest passen a aquella.

Es clar que això darrer, si es vol, no és una vera autonomia, sinó que sembla que tingui un caire de mera delegació de serveis, però és molt difícil, per no dir impossible, fer entendre una altra cosa als elements, més o menys responsables, de la República espanyola. Ara, però, es tracta de fer viable l'Estatut, de posar en marxa l'autonomia, que després... ja veurem. Perquè en el procés de la llibertat dels pobles, hi ha etapes evolutives que van, a voltes, de l'autonomia a la independència, per la qual ara pugna Irlanda, no contenta amb l'Estat lliure, puix que De Valera pretén anul·lar el jurament de fidelitat a la Corona anglesa i el pagament del tribut de l'illa verda a Anglaterra.

No vol dir, però, això que Catalunya hagi de seguir el mateix procés d'Irlanda amb Anglaterra, en les seves relacions amb l'Estat espanyol. Nosaltres desitgem que Catalunya pugui conviure enterament lliure, dintre el concert dels pobles ibèrics, contribuint a la grandesa i prosperitat de la República espanyola. És necessari també, però, que els altres pobles ibèrics siguin

prou comprensius del nostre problema; que la República es disposi a tancar el parèntesi obert pel primer borbó Felip V, que ens arrebasà les llibertats pairals, i que ens sigui reconeguda, per tant, la nostra pròpia i inalienable sobirania. Sabem que en això hi ha cent lleugües de mal camí, però tenim la fe posada, primer, en el nostre poble, i, segon, en els esperits vidents de la República, en homes que com Azaña, encarnen el pregó sentit renovador de la Revolució.

Volem dir, però, que l'autonomia està en marxa des de que en el 14 d'abril històric Macià proclamà la República Catalana. Que a aquest esdeveniment històric deurem els catalans les llibertats reconquistades. I que quant a llur plasmació jurídica dintre la República, i en el propi text de la Constitució espanyola, es deurà, principalment, a l'enorme tasca desenrotllada pels diputats de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Que ara vinquin noves aportacions i que tots els diputats s'uneixin per tal d'establir un front únic en la defensa de l'Estatut, està bé. No oblidem, però, el que portem dit i, sobretot, rebutgem, per que cal rebutjar-lo, el llenguatge de "La Veu", ditiràmbic per Cambó, fins al punt que ara, com sempre, el presenta poc menys que com el salvador de Catalunya.

Senyors, no n'hi per tant, que fins ara Catalunya passà sense Cambó sense notar la falta. És més, si fóssim supersticiosos, estimaríem de mal averany la seva intervenció en el plet de Catalunya, en els actuals moments. Puix la seva actuació ha anat seguida sempre del fracàs, i el més definitiu va ésser el

darrer, del qual difícilment pot aixecar-se'n un polític. Sortosament, però, Catalunya pesa més que tot això i la seva sort no està lligada a les veleïtats polítiques de cap dels seus homes, per alts que estiguin o hagin estat—perquè el que és ara Cambó està molt avall—i el règim actual no és el que merescu el màxim recolzament del prohò de la Lliga, sinó el liberal i democràtic—per ell tant combatut i presentat com a catastròfic—de la República.

DE CAMBO NO EN VOLEM NI
EL CONSELL, PERQUE SEMPRE
S'EQUIVOCA.

Notes polítiques

El ministre de Justícia, ha dit recentment:

"Yo afirmo que la propiedad esclaviza. No he comprendido nunca ni la prevision ni el ahorro. Vivir, vivo y viviré siempre al dia, y si bien procedo de familia de propietarios, no he sentido nunca el afan de serlo, afortunadamente.

Hay que rendirse a la realidad aceptando la idea de que nuestros hijos, probablemente, pero nuestros nietos seguramente, no poseerán nada."

Això, que significa una visió de l'esdevenidor, "La Veu de Catalunya" ho fa resaltar amb la seva acostumada sornagueria, però sense comentar-ho.

Deu pensar: l'antitesi de Cambó.

Ha marxat a València el diputat de la Unió Socialista de Catalunya, senyor Campalans, per tal de donar una conferència, a l'Ateneu Mercantil d'aquella capital, sobre el desenvolupament de la revolució russa.

Mirador internacional

Els Soviets continuen concentrant tropes a la frontera siberiana i els japonesos també es preparen. El Govern de Toquio ha convocat la Dieta, que es reunirà amb caràcter extraordinari per un període de quinze dies.

Els americans calculen que les pèrdues que ells han sofert, per la fallida de la Kreuger and Toll, s'eleva a 225 milions de dòlars. I no s'estan de dir que el qui en vida fou un gran financier, ara, mort, podria resultar ésser un vulgar estafador.

MacDonald empitjora de la seva malaltia de l'ull esquerre. Els metges li han recomanat que si va a Ginebra no llegeixi gaire.

La Conferència del Desarmament ha acceptat unànimement el text de la redacció, que precomitza la reducció progressiva dels armaments.

El Comitè dels Dinou, que treballa per tal de posar d'acord, amb l'armistici, Xina i Japó, ha aprovat una resolució que els delegats de les dues nacions interessades han acceptat també, personalment.

Els japonesos ja han trobat un pretext per si arriba a iniciar-se una lluita amb Rússia. Diuen que el descarrilament del ferrocarril de Kharbine fou a causa d'un atemptat terrorista dels Soviets.

L'ex-rei ha desmentit a corre-cuita que ell no ha cobrat cap quantitat del cèlebre financier Kreuger.

Uns presos per delictes comuns que compleixen condemna a la presó de Marassi (Gènova), havien montat una veritable fàbrica de moneda falsa. Feia temps que "treballaven" i fins ara no ho han descobert les autoritats.

En la requisita feta s'han trobat diversos centenars de monedes de cinc i deu lires perfectament imitades, obra dels esmentats reclosos.

El que estranya a tothom és com ha estat possible això, éssent tant sever com és el règim penitenciari fascista.

Els Tribunals francesos han condemnat al cosí del Sr. Alfons, Lluís de Borbó, per haver signat un xec de 150.000 francs contra un Banc, en el qual no hi tenia ni cinc cèntims.

Foment Nacionalista Republicà

Dissabte, 23 abril 1932

Nit a les 10

CONFERÈNCIA

a càrrec del diputat a les Constituents i alcalde de Barcelona

Jaume Aiguader i Miró

Tema:

"El sentit cultural de la Revolució"